

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέ-
ληνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρδάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 45ος

Ἀθήναι, 15 Ἰανουαρίου 1938

Ἔτος 60ον.—Ἀριθ. 7

ΤΟΜ ΣΩΤΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

Ἡ ζαχαριέρα γλύστρησε ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Σιδ, ἔπεσε στὸ πάτωμα καὶ ἔσπασε.

Ὁ Τὸμ θριάμβευε! Θριάμβευε σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε πίεσε τὸν ἑαυτό του νὰ κρατήσῃ τὴ γλῶσσα του καὶ νὰ περιμένῃ νὰ ἰδῇ τί θὰ γίνῃ. Ἀποφάσισε νὰ μὴν πῇ λέξη οὔτε καὶ ὅταν θὰ γύριζε ἡ θεία—ὄχι, θὰ ἔμενε βου-
βὸς κι' ἀμίλητος ὥσπου νὰ ρωτήσῃ ἡ θεία παιδὶ ἔκαμε τὴ ζημιὰ. Καὶ τότε—ὦ τότε θὰ τὰ φανέρωνε ὅλα καὶ—
μὰ τὴν ἀλήθεια δὲν θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ γι' αὐτὸν μεγαλύτερη ἀπόλαυση παρὰ νὰ σταθῇ καὶ νὰ θαυμάσῃ πὼς θὰ τις «ἔτρωγε» ἐπιτέλους μιὰ φορὰ καὶ ὁ «τύπος καὶ ὑπογραμμός». Τέτοια ἀνυπομονησία εἶχε, ποὺ μόλις μπόρεσε νὰ κρατηθῇ ὅταν ἡ θεία μπήκε μέσα, στάθηκε ἀπολιθωμένη μπροστά στὰ συντρίμματα τῆς ζαχαριέρας καὶ ἄρχισε νὰ ρίχνῃ ἀστραπὲς πάνω ἀπὸ τὰ ματογυῶλια της.

Τώρα, τώρα ἔφθασε ἡ στιγμή, ἀγάλλονταν ἀπὸ μέ-
σα τοῦ ὁ Τὸμ καὶ—τὸ ἄλλο λεπτὸ βρισκόταν ἀρπαγ-
μένος ἀπὸ τὸ γιανὰ καὶ τὸ χέρι τῆς θείας ἀνεβοκατέβαινε ἄγρια στὴ ράχη του.

Τόση ἦταν ἡ ἐκπληξή καὶ ἡ ἀγανάκτησή του, ποὺ στὴν ἀρχὴ ὁ Τὸμ ἔμεινε ἀ-
ναυδος καὶ δὲν μπορούσε νὰ βρῇ τὰ λόγια του.

—Στάσου, μὰ στάσου λοιπόν. Γιατί με δέρνεις;
Ὁ Σιδ ἔκανε τὴ ζημιὰ!

Τὸ σηκωμένο χέρι τῆς θείας Πόλ-
λυ ἔπεσε ἄλλῃ μιὰ φορὰ μηχανικὰ
ἐπάνω στὸ κατώτερο μέρος τῆς ρά-
χης τοῦ Τόμ, ὕστερα σταμάτησε. Τὸ
ὕψος τῆς θείας ἦταν τώρα στενοχω-
ρημένο καὶ σασιτισμένο, ἐνῷ ὁ Τὸμ, μὲ
τὴν ἐλπίδα πὼς ἡ θεία του θὰ τοῦ
ζητήσῃ συγχώρεση γιὰ τὸ λάθος καὶ
θὰ προσπαθήσῃ νὰ τὸν παρηγορήσῃ
κατηγορώντας τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό της,

τὴν κοίταξε μ' ἓνα βλέμμα γεμάτο
ἐπιτίμηση. Μὰ νά, τί τοῦ εἶπε, μόλις
συνῆλθε λιγάκι:

—Δὲν πειράζει ἂν γιὰ μιὰ φορὰ
φᾶς μιὰ-δυὸ ξυλιές παραπάνω. Ἐ-
χεις γλυτώσει ἓνα σωρὸ φορὲς τὸ
ξύλο ποὺ σοῦ ἄξιζε νὰ σοῦ δώσω γιὰ
τις ἀταξίες σου.

Ὡστόσο μέσα της ἐνοιωθε νὰ τὴν
τύπητῃ ἡ συνείδησις καὶ θὰ ἤθελε νὰ
τοῦ πῇ δυὸ λόγια ἀγάπης καὶ παρη-
γορίας, μὰ φοβόταν μήπως ὁ Τὸμ
τὸ ἔπαιρνε γιὰ ὁμολογία τοῦ λάθους
της, κι' ἓνα τέτοιο πράγμα τὸ ἀπα-

γόρευε ἡ πειθαρχία. Ἔτσι
δὲν εἶπε τίποτε, καὶ ξανα-
γύρισε στὴ δουλειά της μὲ
βαρεῖα καρδιά. Ὁ Τὸμ δ-
μως ζάρωσε σὲ μιὰ γωνιά
καὶ ἄφισε τὸν πόνο του, γιὰ
τὸ ἄδικο ποὺ τοῦ ἔγινε, νὰ
τὸν κυριεύσῃ. Ἦξερε πὼς
ἡ θεία του, μέσα της, στε-
κόταν γονατιστὴ μπροστά
του, καὶ ἡ σκέψις αὕτῃ τὸν
γέμιζε μὲ μιὰ πικρὴ ἱκανο-
ποίησις. Ἐνοιωθε πὼς πότε-
πότε τοῦ ἔρριχνε μιὰ τρυφε-
ρὴ ματιά, μὰ ἔκανε σὺν νὰ
μὴν τὸ πρόσεχε καθόλου.
Φανταζόταν τὸν ἑαυτό του,
ἄρρωστον, ἐτοιμοθάνατον, καὶ
τὴν θεία του νὰ σκύβῃ ἀπὸ
πάνω του κλαίγοντας καὶ
νὰ τὸν ἱκετεύῃ ἀπλώνοντας
τὰ χέρια της, νὰ τῆς πῇ
ἔστω καὶ μιὰ λέξη, ποὺ νὰ
τὴν συγχωρή. Ἐκεῖνος ὅμως
γύριζε τὸ κεφάλι του κατὰ
τὸν τοῖχο χωρὶς νὰ πῇ τὴ
λέξη καὶ—πέθαινε. ὦ, πόσο
θὰ τὸ μετάνιωνε τότε ἡ
θεία του. Καὶ πάλι ἔβλεπε
τὸν ἑαυτό του ὅπως θὰ τὸν
ἔφερναν ἀπὸ τὸ ποτάμι πνιγ-
μένον, μὲ τὰ νερά νὰ στά-
ζουν ἀπὸ τὰ μαλλιά του, μὲ
τὸ κορμί του κρύο καὶ πα-

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ

—Ἀγαπητὴ μου Διάπλασις... Πὼς νὰρχίσω;
Κι' ἔχω νὰ τῆς γράψω τόσα...

γαμένο—ήσυχασμένο—πιά για πάντα από τα βάσανά του. Πώς θάπεφτε τότε η θεία του επάνω του και πώς θα παρακαλούσε το Θεό, χύνοντας ποτάμι τὰ δάκρυα, να της ξαναχαρίσει πάλι τ' αγοράκι της κι' αυτή ποτέ, ποτέ δεν θα το προξενούσε πια την παραμικρή λύπη. Μά' εκείνος θα κοίτονταν μπροστά της, κρύος και χλωμός και ξυλιασμένος. 'Επί ώρες έφερνε μπροστά του όλες αυτές τις τραγικές εικόνες, όπου στο τέλος, το ήρθε ν' άρχισή τὰ κλάμματα, από λύπη για τον ίδιο τον εαυτό του. Τὰ μάτια του ήταν πλημμυρισμένα στα δάκρυα και ήταν κατέβαζε τὰ βλέφαρά του τὰ δάκρυα έτρεχαν, κυλούσαν επάνω στη μύτη και από την άκρη της μύτης έσταζαν κάτω στο πάτωμα. . . . 'Όσο ένοιωθε τόση ήδονή με το ν' ανακαλύψω τη θλίψη του ώστε δεν ήθελε να τον ένοχλήσω στην απόλαυση αυτήν κανέναν. 'Ετσι, όταν ή ξαδέλφη του ή Μαίρη, γυρίζοντας πίσω στο σπίτι, ύστερα από μια δκατήμερη άπουσία που την είχε περάσει σε μιά φίλης της στην έξοχή, πρόσβαλε στην πόρτα γελαστή σαν άνοιξιάντικο πρωινό, ο Τόμ—κατσούφης σαν χειμωνιάτικη βροχερή ήμέρα—έφυγε κρυφά από την άλλη.

'Αφησε πίσω του τὰ συνειθισμένα μέρη όπου έπαιζε με τους φίλους του και τράβηξε έξω από το χωριό, σ' ένα μοναχικό μέρος, που ταίριαζε με την ψυχική του κατάσταση. Στην άκρη του ποταμιού ήταν δεμένη μια παλιά σχεδιά. 'Εκεί επάνω κάθισε και κάρφωσε τὰ μάτια του στην πλατεία κι' έρρημη έπιφάνεια του νερού. Να μπορούσε να πνιγί—άλλα ξαφνικά, και δίχως να καταλάβη τίποτε, χωρίς να πιή νερό και να βγάλη μπουρμπουλίες και να υποφέρει έλα στα συνοδεύονται με το πνίξιμο! Βυθισμένος σ' αυτές τις θλιβερές σκέψεις έμεινε καθισμένος σ' αυτή την ίδια θέση ως άργά. Τέλος σηκώθηκε αναστενάζοντας από τὰ φυλλοκάρδια του, και ξεκίνησε μέσα στο σκοτάδι. Κατά τις έννιά μισο ή δέκα βρισκόταν το σπίτι της ξανθούλας άγνωστης. 'Εμεινε μια στιγμή ακούνητος. Κανένας ήχος δεν έφτανε ως τ' αυτιά του. Πίσω από τὰ κουρτινάκια ένός παραθύρου στο δεύτερο πάτωμα έλαμπε άμυδρά ένα μικρό φως. Νάταν άραγε αυτή ή κμαρούλα της; 'Ο Τόμ σκαρφάλωσε τον φράκτη, άνοιξε δρόμο άνάμεσα στους θάμνους και στα λουλούδια, όπου βρέθηκε κάτω άκριβώς από το παράθυρο. Κοίταξε για πολλήν ώρα κι' ύστερα ξαπλώθηκε άνάσκελα χάμω στη γή,

τεντώνοντας τὰ πόδια του και σταυρώνοντας τὰ χέρια του επάνω στο στήθος του, ένω τὰ δάχτυλά του κρατούσαν σφιχτά τον μαραμένο και ξεφυλλισμένο πιά, πανσέ. 'Ετσι, σ' αυτή την θέση θα έμενε και θα πέθαινε, κάτω από τον ξάστερο ουρανό, χωρίς σκέπη πάνω από το κεφάλι του, χωρίς ένα χέρι που να το σφουγγίζει τον ιδρώτα της άγωνίας από το μέτωπό του, χωρίς ένα πονεμένο πρόσωπο που να σκύψη με συμπάθεια από πάνω του την ώρα που θα πλησίαζε ή φοβερή στιγμή. Και έτσι θα τον εύρισκε κ κ κ ν η όταν αύριο θ' άνοιγε το παράθυρο και πρωτοκοιτάζε έξω. 'Αχ! 'Οόχυνε άραγε ένα δάκρυ γι' αυτόν τον άμοιρο που έχασε τόσο πρόωρα την ζωή του και που τον άρπαξε ο Χάρος μέσα στο άνθος της ήλικίας του; Το παράθυρο άνοιξε. 'Η στριγγιά φωνή μιάς ύπηρετρίας έσχισε την έρηνη σιωπή και ένας κουβάς νερό άδειάστηκε επάνω στο σκήνωμα του μάρτυρα που κοίτονταν τεντωμένος από κάτω. 'Ο μελλοθάνατος ήρωας πήδησε όρθος κι' άρχισε να τινάζεται και να φτερνίζεται—και την άλλη στιγμή με μικροκαμωμένη μορφή πηδούσε πάνω από τον φράκτη και χυνόταν μέσα στο σκοτάδι. Λίγην ώρα άργότερα ο Τόμ, έτοιμος κιάλας για νά πέση στο κρεβάτι του, έξέταζε με το φως ένός μικρού κεριο, τὰ μουσκεμένα του ρούχα. Το φως ξύπνησε τον Σίδ. Μά κι' αν άκόμη είχε και την έλαχιστη πρόθεση να τον έκδικηθή για τὰ περασμένα, προτίμησε να τὰ γράψη στον λογαριασμό του, γιατί τὰ μάτια του άδελφού του άστραφταν άπειλητικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

'Ο ήλιος βγήκε κι' έλαμψε πάνω από το ήρηνικό χωριουδάκι σαν θεία εύλογία. Μετά το πρόγευμα ή θεία Πόλλυ συνείχε να κάνουν την οικογενειακή προσευχή. Πρώτα έλεγε μια προσευχή κι' ύστερα διάβαζε ένα κεφάλαιο από την βίβλο—κατά προτίμηση από τὰ πέντε βιβλία του Μωυσή. 'Υστερα ο Τόμ έσφιξε το ζωνάρι του—αν μπορεί κανείς να χρησιμοποιήση αυτή την έκφραση—και βάλθηκε να επαναλάβη το θέμα του για τὸ κυριακάτικο σχολείο, ένω ο Σίδ, φυσικά είχε τελειώσει δλη την μελέτη του από χτές. Με άξιέπαινο ζήλο άρχισε ο Τόμ να διαβάζη τὰ πέντε ρητά που είχε διαλέξη από την Βίβλο, και μάλιστα από την επί του 'Όρους 'Ομιλία, γιατί συντομώτερα δεν είχε καταφέρει να βρή. 'Υστερα από μισή ώρα άρχισε επιτέλους να

έχη κάποια άόριστη και άμυδρή ιδέα, τίποτε όμως παραπάνω, γιατί το μυαλό του στο διάστημα αυτό είχε τρέξει όπου μπορεί κανείς να φαντασθή και τὰ χέρια του ήταν άδιάκοπα άπασχολημένα με κάθε λογής διασκεδαστικώτατες άπασχολήσεις. Στο τέλος πήρε ή Μαίρη το βιβλίο για να τον άκούση, ένω ο ίδιος με κόπο προσπαθούσε να δώση μορφή στα νεφελώδη σχήματα που είχε μες στο νοῦ του:—Μακάριοι οί-οί οί-οί. . .

—Οί πτωχοί—

—'Α ναί, οί πτωχοί. Μακάριοι οί πτωχοί τῷ . . .

—Πνεύματι.

—Τῷ πνεύματι. Μακάριοι οί πτωχοί τῷ πνεύματι εἰ αυτοί. . .

—Αὐτῶν. 'Οτι αὐτῶν—

—Σωστά, εἰ αὐτῶν. Μακάριοι οί πτωχοί τῷ πνεύματι εἰ αὐτῶν—έστιν ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοι οί πενθοῦντες εἰ αὐτῶν. . .

—'Οτι αὐτοί. . .

—'Οτι αὐτοί. . .

—Πα—

—... 'Οτι αὐτοί πα. . . , εἰ αὐτοί πα. . .

—Παρα— . . .

—'Α, ναί. Μακάριοι οί πενθοῦντες εἰ αὐτοί παρὰ. . . , εἰ αὐτοί παρὰ. . . Τί εύχή Θεοῦ, πῶς τὸ λένε; 'Ελα, καυμένη Μαίρη πές μου το μὴν εἰσαι τόσο κακιά.

('Ακολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΒΟΥ

Σ' έναν κάβο, στάκρογαλί
Που τὰ κύματα χτυποῦν,

'Ενας φάρος σβύνει-άνάβει
Μέσ' στην παγερή νυχτιά.

Κι' εἶναι ή φλόγα του πελώρια,
Ν' άνεβή ψηλά ζητᾷ

Καί, σαν ήλιος, να φωτίση
Όλες τις γωνιές του κόσμου.

Σ' έναν κάβο, στάκρογαλί,
Που τὰ κύματα χτυποῦν,

'Ενας φάρος σβύνει-άνάβει,
Λές κι' ή φλόγα του γυρεύει

Σὰ μαγνήτης να τραβήξη
Πίσω τους ξενιτεμένους,

Γιὰ ν' άνοίξουνε τὰ σπύτια,
Που μουχλιάζουνε κλειστά.

Σ' έναν κάβο, στάκρογαλί,
Που τὰ κύματα χτυποῦν,

Ένας φάρος σβύνει-άνάβει.
Μά δὲ φτάνει να φωτίση

Παρά μόνο τὰ καράβια,
Που τραβούν για τὸ λιμάνι.

'Όσο κι' αν φουντώνη ή φλόγα,
Χαμηλώνει, για νὰ σβύση. . .

Κ. Π. ΔΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ ΛΟΥΪΖΑ

'Αγαπητοί μου,

Η ΨΗΛΟΤΑΤΗ πριγκίπισσα του 'Αννοβέρου και της Μεγάλης Βρετανίας Φρειδερίκη-Λουΐζα, που την περασμένη Κυριακή έγινε πριγκίπισσα και μέλλουσα βασίλισσα της 'Ελλάδος, εἰν' ένα χαριτωμένο, ζωηρό, άφελέστατο κι' έξυπνότατο κορίτσι είκοσι χρονών. 'Όσοι εἶδατε την ίδια τις ήμέρες τῶν γάμων, ή καλές φωτογραφίες της στις έφημερίδες, θα διαβάσατε στη φυσιογνωμία της δλ' αυτά τὰ προτερήματα. 'Ισως όμως θαπορήσατε για τους τίτλους που συνώδευαν τὰ δυνάμιά της. Πως εἶναι συγχρόνως πριγκίπισσα τῷ 'Αννοβέρου και της Μεγάλης Βρετανίας, Γερμανίδα δηλαδή κι' Αγγλίδα; Νά σὰς τὸ εξηγήσω. Τὸ 'Αννοβέρο ήταν έν' από τὰ μικρά εκείνα γερμανικά κράτη που αποτελούσαν άλλοτε τη Γερμανική Αυτοκρατορία, που σήμερα, μετά τὸ μεγάλο πόλεμο, αποτελοῦν άπλῶς έπαρχίες ή χώρες της Γερμανίας. Τὸν παλιό καιρό, μετά την έξωση τοῦ 'Ιακώβου Στούαρτ, οί 'Αγγλοι εκάλεσαν για βασιλέα τους τὸν τότε βασιλέα τοῦ 'Αννοβέρου, από τή μεγάλη οίκογένεια τῶν Γουέλφων, που ήταν ο μόνος του συγγενής. Αὐτὸς στάθηκε ο βασιλιάς της 'Αγγλίας Γεώργιος Α'. 'Απόγονοί του, Γουέλφοι, εξακολούθησαν να βασιλεύουν άλλοι στην 'Αγγλία, κι' άλλοι πάλι στο 'Αννοβέρο. 'Ετσι, από τότε, όλοι οί πρίγκιπες ή δουκες τοῦ 'Αννοβέρου έχουν και τὸν τίτλο τοῦ πρίγκιπα της Μεγάλης Βρετανίας, καθώς κι' όλοι οί βασιλικοί πρίγκιπες της 'Αγγλίας έχουν και τὸν τίτλο τοῦ πρίγκιπα τοῦ 'Αννοβέρου. Τους δυό λοιπὸν αὐτοὺς τίτλους έχει κι' ή πριγκίπισσα Φρειδερίκη-Λουΐζα σαν κόρη τοῦ τελευταίου δουκά-βασιλέα τοῦ 'Αννοβέρου.

'Εδασίλευε ακόμα ο πατέρας της, όταν τὸν 'Απρίλη τοῦ 1917, στάνάκτορα τοῦ Μπλάνκενμπουργκ γεννήθηκε ή Φρειδερίκη Λουΐζα, κι' ή γέννησή της χαίρειόθηκε με 21 κανονίες. Μονάκριβη μέσα σε τέσσερα άγόρια, πέρασε την παιδική κι' έφηδική της ήλικία με την πατρική της οίκογένεια, που από τὸ 1918, όταν τὸ δουκάτο καταργήθηκε, ιδιώτευε, τότε στο Μπλάνκενμπουργκ και τότε στο Γκμοϋντεν της Αυστρίας. Μικρή, είχε δασκάλες και δασκάλες στο σπίτι. Κατόπι οί γονεῖς της την έστειλαν και σε σχολείο. 'Ηταν μικτό, ά-

γόρια και κορίτσια εκπαιδεύονταν μαζί. 'Η πριγκίπισσα Φρειδερίκη-Λουΐζα, με την προσωπική της έπιβολή, δεν άργησε να γίνη άρχηγός όλων τῶν μαθητριῶν. Την άγαπούσαν, την άκούγαν, της έλεγαν τὰ μυστικά τους, της ζητούσαν τή συμβουλή της κι' από τὰ μαθητικά της χρόνια έκαμε ένα πληθος φιλενάδες—κοινές θνητές κι' όχι βασιλοπούλες—που τις έχει ακόμα. 'Επιμελής σ' όλα τὰ μαθήματα, άγαπούσε προπάντων τή Φιλολογία και την 'Ιστορία. 'Αλλά και στα οίκοκυρικά έπιδιδόταν με ζήλο και, αν και ύπερπλουτη πριγκίπισσα, μορφώθηκε σε τέλεια νοικοκυρά.

Την 'Ελλάδα την ήξερε και την άγαπούσε από τὰ βιβλία—την άρχαία 'Ιστορία και τή Μυθολογία. 'Εθαύμαζε τους ήρωϊκούς πολέμους τῶν

'Ελλήνων εναντίον Περσῶν, διασχέ-δαζε πολύ με την 'Ιλιάδα και την 'Οδύσσεια, κι' από τους θεούς τῶν 'Ελλήνων άγαπούσε προπάντων την 'Αθηνά, που δεν ήταν μόνον σοφή παρά και δραστήρια, πρόθυμη να βοηθή τους φίλους της και στέν πόλεμο και σε κάθε άλλη περιστάσή τους. 'Η πριγκίπισσα θα γνωρίση τώρα και θάγαπήση και τή Νέα 'Ελλάδα. Θα σπουδάση τή γλώσσα της—που την άρχισε κιάλα—τη λογοτεχνία της, την 'Ιστορία της, την τέχνη της, τὰ έθιμά της. Και με τὰ μεγάλα διανοητικά και ψυχικά τὰ χαρίσματα, θάναδειχθή άληθινή 'Ελληνίδα πριγκίπισσα, για να βασιλεύση μια μέρα στην ώραία κι' ένδοξη αυτή χώρα, που δείχνει περίφανη στέν κόσμο ένα Παρθενώνα.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΟΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΑΓΟΣ ΤΟΥ

Ζ'

— Γιατί αδύνατο, μαμμάκα; ρώτησε ο Τοτός, έτοιμος να κλάψη.

— Μά, παιδί μου, έδω δεν έχουμε ούτε κήπο ούτε αύλή. Μη λογαριαζής να πάρης τὸ λαγό στην κάμαρά σου;

—'Όχι, όχι στην κάμαρά μου, δεν κάνει. . . 'Εχουμε όμως ένα υπόγειο που δεν τὸ μεταχειρίζομαστε καθόλου. 'Εκεί-μέσα λέω να κλείσουμε τὸν Πηδηχτούλη. Θά τοῦ φαίνεται πὸς εἶναι στην τρύπα του και θά τὸ συνειδίση. Πάλι, αν ιδούμε πὸς δεν τοῦ άρέση, τὸν στέλνουμε πίσω στῆς γιαγιάς. 'Ε μαμμάκα; μὴν πῆς όχι!

— Καλά, ὡς κάμουμε αὐτὴ τὴ δοκιμή.

Κι' ο Πηδηχτούλης κλείσθηκε στο υπόγειο. 'Ηταν μεγάλο, αλλά σχεδὸν σκοτεινό, γιατί δεν είχε παρὰ ένα μόνον μικρὸ παράθυρο, ψηλά, κοντὰ στο ταβάνι. Καί χάμω δεν είχε πατικωμένο χώμα για πάτωμα, παρὰ πλάκες. . . Κάθε πρωί, πριν πάη στο σχολείο, ο Τοτός κατέβαινε στο υπόγειο να ιδῇ τὸ λαγό του, να τὸν χαϊδέψη, να τοῦ γλυκομιλήση και να τοῦ δώση κανένα μεζέ—πότε μαρούλόφυλλο, πότε καρόττο. Μά ο λαγὸς δεν είχε πια όρεξη να τρώη. Στενοχωριόταν πολύ στο υπόγειο, όπου ούτε καθαρό αέρα είχε, ούτε οὐρανὸ και πρασινάδες έβλεπε,

οὔτε άκούγε τὸν άνεμο να σφυρίζει ή τὰ πουλιά να κελαϊδοῦν. Μά οὔτε να σκάψη μπορούσε καμμιὰ τρύπα στο χώμα, γιατί οί πλάκες δεν άφηναν. Καί λίγνευε ο καϊμένος, όλο ελίνγευε. . .

Τότε τοῦ Τοτοῦ τοῦ ήρθε ή ιδέα να τὸν πάρη μαζί του στο σχολείο. Χωρὶς να πῇ τίποτε τῆς μαμμάς του, εκείνο τὸ πρωί τὸν σήκωσε στην άγκαλιά του και τὸν έκοιψε κάτω από τὸ επανωφόρι του.

—Θά σε πάω στο σχολείο μου, τοῦ έλεγε, και θά ιδῆς, θά ιδῆς τί ώραία που εἶν' εκεί. Πρόσεξε όμως να μη βγάλης έξω τὴ μύτη σου, οὔτε την άκρη τῶν αὐτιῶν σου, μη σε ιδῇ ή μαμμά που θάρρη μαζί μας. Κάθου κρυμμένος καλά ὡς να φτάσουμε στο σχολείο. 'Εκεί μόνο θά βγῆς και θά φανερωθῆς. 'Εχει μια μεγάλη αύλή που εἶναι σαν κήπος. Θά ιδῆς!

('Ακολουθεῖ)

ΚΥΡΑ·ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MARIA - PIA SORRENTINA

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Τή στιγμή εκείνη άκούστηκαν οι καμπάνες του έσπερινού.

— Πώ, πώ, τί άργά πού είναι, έκανε ή Άνναμπέλλα. Άύριο θά ξαναϊδωθούμε και θά μου πής τί έμαθες από τιά παιδιά του ασύλου.

— Έννοια σου, άπόψε κιόλας θά έχω μάθει.

Χωρίστηκαν, και τó κοριτσάκι έφυγε, άφου πρώτα έσκυψε για νά χαϊδέψη τόν Λύκο πού κοιμόταν ανάμεσα σ' ένα πλίκιο άπό έφημερίδες.

Ο σκύλος μισάνοιξε τά μάτια του και μούγγρισε έλαφρά, σάν για νά τήν ευχαριστήσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Τό άσυλο ήταν ένα μονόροφο κτίριο χωρισμένο σέ μισή ντουζίνα ευρύχωρες αίθουσες άσπρισμένες μέ ασβέστη. Σέ κάθε αίθουσα ήταν στημένα δέκα κρεβάτια, πέντε άπό τó ένα πλευρό και πέντε άπό τó άλλο, σκεπασμένα μέ σταχτιές στρατιωτικές κουβέρτες και μέ σεντόνια αλεύκαστα αλλά πολύ καθαρά.

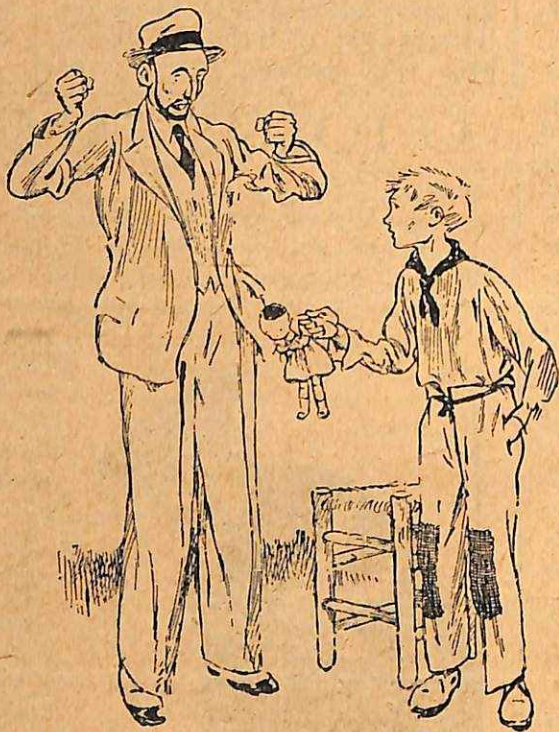
Γιά νά γίνη δεκτό στό ύπνωτήριο κάθε παιδί έπρεπε νά πληρώση. Τό ποσό ήταν έλάχιστο και έδινε δικαίωμα και σ' ένα μπάνιο. Κι' άν πρόσθετε κανείς και λίγες δεκάρες πάρα πάνω μπορούσε νά έχη και ένα πιάτο ζεστή σούπα.

Τό νυκτερινό αυτό άσυλο ήταν σάν νά πούμε ένα αγαθοεργό ίδρυμα πού τó διηύθυναν άδελφές τού έλέους, και φρόντιζαν όχι μόνον νά προσφέρουν μία στέγη στά παιδιά, αλλά και νά τά προσφυλάξουν άπ' όλους τούς κινδύνους και όλες τίς περιπέτειες πού μπορούν νά τούς τύχουν, μόνα τους μέσα σέ μία μεγάλη πόλι.

Οι πελάτες τού ασύλου ήταν οι περισσότεροι λουστράκια, μικροϋπάλληλοι, μαθητευόμενοι και μικροπωλητάι τού δρόμου. Υπήρχαν παιδιά πού έμεναν εκεί γιατί δέν είχαν κανένα στόν κόσμο, όπως ο Ριχάρδος. Άλλα πάλι έμεναν γιατί ήσαν μακριά άπό τήν οικογένειά τους και είχαν έρθει στήν πρωτεύουσα για νά έργασθουν. Πολλά άπό τά παιδιά αυτά κέρδιζαν τó ψωμί τους μέ τίμια έργασία. Άλλα όμως γύριζαν στους δρόμους και ζητιάνευαν στους διαβάτες για νά μαζέψουν τά λίγα παραδάνια πού τούς χρειάζονταν για νά

πληρώσουν τόν βραδυό τους ύπνο. Οι καλές άδελφές δέν τά άγνοούσαν όλα αυτά και θά προτιμούσαν νά μή σύχναζαν στό άσυλο τά άνυπότακτα και φιλονεικά αυτά παιδιά. Όστόσο όμως τά δέχονταν όλα μέ τήν ίδια καλσύνη και τούς φέρονταν μέ τήν ίδια μητρική στοργή, και παρακαλούσαν μόνον νά τά φωτίση ο Θεός και νά έπηρεασθούν άπό τά καλά παραδείγματα πού έδλεπαν γύρω τους για νά διορθωθούν.

Άπό τά παιδιά ακριβώς αυτά λο-

«Μόλις είδε την κούκλα έβαλε τις φωνές!..»

γάριζε ο Ριχάρδος νά μαζέψη τις πληροφορίες πού τού χρειάζονταν σχετικά μέ τó έπεισόδιο τής οδού 20ης Σεπτεμβρίου. Για νά μή προδοθή διηγήθηκε χωρίς κανένα σχόλιο τήν ιστορία προτού νά πένουν στό κρεβάτι, και μέ τρόπο ρώτησε ένα-δύο παιδιά. Δέν μπόρεσε όμως νά μάθη τίποτε. Έτοιμαζόταν νά πέση νά κοιμηθί, όταν ένα άλλο παιδί τόν πλησίασε και τόν ρώτησε:

— Για τί μιλούσες; Για εκείνους τούς δύο άνόητους πού δαρθήκανε για μία κούκλα;

— Ναι, γι' αυτούς. Τό διάβασα στήν έφημερίδα.

— Μωρ' τί μου λές! Κάνει ή έφημερίδα λόγο γι' αυτό τó πράγμα;

Και νοιώθοντας ξαφνικά μεγάλο θαυμασμό κι' εκτίμηση για τά δύο παιδιά πού έλαβαν τήν τιμή νά γραφή τ' όνομά τους στήν έφημερίδα, ήρθε κοντά στό Ριχάρδο για νά τά διαβάση και ο ίδιος μέ τά μάτια του!

— Καλές τούς ξέρω και τούς δύο, είπε όταν τελείωσε. Δέν κάθονται και πολύ μακριά άπ' έδω. Έρείς εκείνο τó παλιό σπίτι, κάτω-κάτω στήν οδού 20ης Σεπτεμβρίου. Μέ τή μεγάλη αύλή μέ τά δέντρα... Ο Φανέλλι είναι ένας ξανθούλης, αδύνατος, πού κουτσάινει λιγάκι. Νά τόν ιδή κανείς λέει πως νά τού κάνη φού! θά πέση, κι' ώστόσο τά κατάφερε νά τίς βρέξη τού άλλου.

— Ποιός άπό τούς δύο είχε δικιο; ρώτησε ο Ριχάρδος.

— Ο Ίωσήφ, ποιός άλλος. Αυτός βρήκε τήν κούκλα. Ο Άλφρέδος κι' αυτός ήταν μαζί βέβαια, μά ή κούκλα ήταν δική του, άφου αυτός τήν πρωτοείδε.

— Κι' ήταν ανάγκη νά έρθουν στά χέρια; Για μία κούκλα; Τι νά τήν κάνουν;

— Ο Ίωσήφ έχει ένα κουκλοθέατρο. Γι' αυτό ίσως θά τήν χρειάζόταν τήν κούκλα. Έπειτα, έτσι είναι και τó κοστό. Βάλε, νά πούμε, πως στό δρόμο είναι πεσμένο ένα χρυσό δαχτυλίδι και πως τó βλέπεις πρώτος εσύ. Είναι δικό σου, δέν είναι έτσι; Έμένα βέβαια θά μου κακοφανή, μά δέν έχω τó δικαίωμα νά σου τó πάρω τó δαχτυλίδι.

— Σύμφωνοι. Σωστά. Λοιπόν ποιός τήν πήρε στό τέλος τήν κούκλα;

— Ο Ίωσήφ. Τοῦδωσε τέτοιο ξύλο τού Άλφρέδου, πού στό τέλος τόν έκανε νά πη έλεος. Βλέπεις καμιά φορά δέν φθάνει νά έχης δικιο, μά πρέπει νά τó δώσης και στόν άλλον νά τó καταλάθι.

Γέλασε μέ αναίδεια κι' έδειξε τή γροθιά του.

— Βέβαια, έτσι είναι, είπε ο Ριχάρδος, έχοντας άλλο τόν νοῦ του.

Γδύθηκε και χώθηκε βιαστικά κάτω άπό τά σκεπάσματα του, συγκρατώντας μέ δυσκολία ένα χαμόγελο ικανοποίησης. Έίχε κατορθώσει νά μάθι αυτό πού ήθελε και αύριο ή κούκλα θά βρισκόταν στά χέρια του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Ο Ριχάρδος κι' ή Άνναμπέλλα μπήκαν μέσα στήν αύλή τού σπιτιού εκείνου τής 20ης Σεπτεμβρίου πού τούς είχε υποδείξει ο μικρός συγκατοικος τού Ριχάρδου. Άν οι πληρο-

φορίες του ήταν σωστές, εκεί έπρεπε νά κατοική ο Ίωσήφ Φανέλλι.

Η ώρα ήταν δύο τó άπόγευμα κι' έκανε φοβερή ζέστη. Η αύλή ήταν έρημη. Μόνο ένας γέρος μπαλωματής καθισμένος σέ μία γωνιά, στόν ίσκιο, δούλευε σκυμμένος πάνω άπό τó τραπέζι του. Σ' αυτόν πήγε κοντά ο Ριχάρδος για νά τόν ρωτήσει πού κατοικούσε ο Φανέλλι.

Ο γέρος, πού δέν ήταν μονάχα μπαλωματής όλων τών κατοίκων τής αύλης, αλλά κι' ο θυρωρός τους, νά πούμε, τούς έδειξε τήν πόρτα. Έστερα έπηρε ένα καρφάκι, πού κρατούσε ανάμεσα στά δόντια του και ξανάρχισε πάλι νά χτυπάη δυνατά τó παπούτσι, πού κρατούσε.

Ο Ριχάρδος πήγε και χτύπησε διακριτικά τήν τζαμωτή πόρτα, πού ήταν μισόκλειστη εξ αίτίας τής ζέστης. Η Άνναμπέλλα στάθηκε και τόν περίμενε λίγο παράμερα. Μέ τó χτύπημα, ένα αγοράκι, πού τή στιγμή εκείνη ήταν άπασχολημένο μέ μία κάθε άλλο παρά άνδρική εργασία, ξεσπίνιζε φασολάκια, γύρισε τó κεφάλι του, χωρίς νά σταματήσει τή δουλειά του, και ρώτησε άπό μέσα άπό τήν πόρτα: — Ποιός είναι;

— Έσένα λένε Ίωσήφ Φανέλλι; ρώτησε ο Ριχάρδος, πλησιάζοντας τó άνοιγμα τής πόρτας.

— Έμένα.

— Έρχεσαι έξω ένα λεπτό;

— Άμέσως.

Τό αγοράκι άνοιξε τήν πόρτα και βγήκε στήν αύλή κουτσάινοντας.

— Τι μέ θέλεις;

— Θέλω νά σου μιλήσω για μία δουλειά. Έλα νά σταθούμε έδω.

Στήριξαν τίς πλάτες τους σ' ένα τοίχο πού είχε λίγη σκιά και ο Ριχάρδος άρχισε:

— Άκουσε, για τί πρόκειται. Θέλουμε νά ζητήσουμε άπό σένα μία χάρη, μία μεγάλη χάρη.

Έδειξε μέ τó δάχτυλό του τήν Άνναμπέλλα πού χαμογέλασε δειλά. Κι' ο πολεμοχαρής μικρός πού είχε λάθει τίς τιμές τού αστυνομικού δελτίου για τήν μαεστρία πού είχε βάλει έκτός μάχης τόν αντίπαλό του, γοητεύθηκε άπό τή χάρη αυτού τού χαμόγελου και άποκριθήκε:

— Όχι μία χάρη, μά έκατό, άν περνάη άπό τó χέρι μου.

— Άκουσε λοιπόν, είπε ο Ριχάρδος. Διάβασα στήν έφημερίδα οσα έγραφε για τήν κούκλα πού βρήκες σ' αυλάκι και πού εξ αίτίας τής δαρθήκατε μέ τόν άλλον τόν μικρό. Φυσικά είχες δικιο, μία και τήν είχες δει έσύ τήν κούκλα πρώτος. Έπειδή όμως έτυχε μία άπό αυτές τίς

μέρες, ή φιλεναδίτσα μου άπό κεί, νά έχη χάσει τήν κούκλα της, φαντάζεται ότι θά ήταν ή δική της και θάθελε νά τής τήν έδινες πίσω. Φυσικά θά σου δώση μερικά ψιλά για τά βρετίκια σου.

Ο Φανέλλι κούνησε τó κεφάλι του.

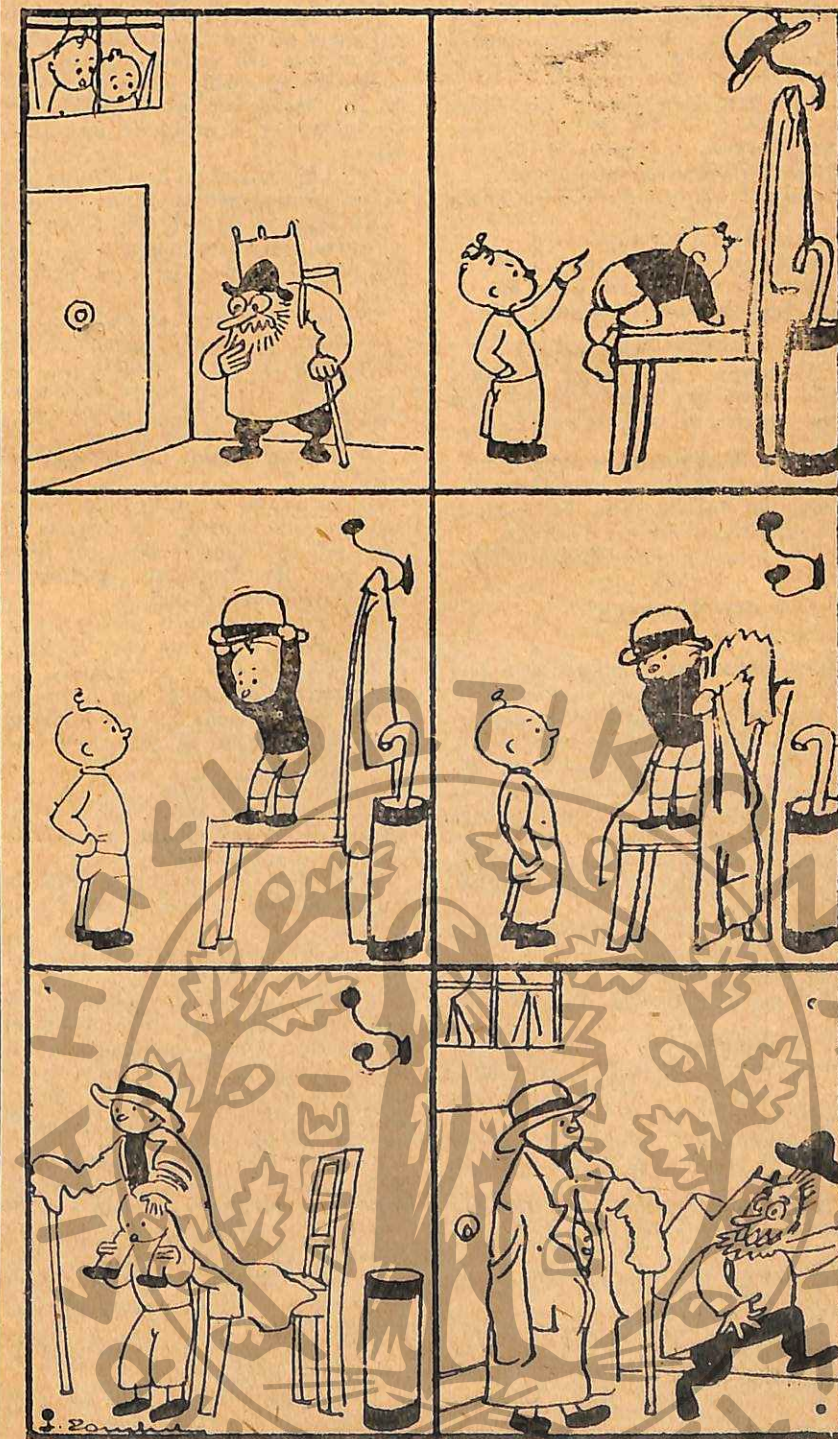
— Άν τήν είχα τήν κούκλα θά σάς τήν έδινα χωρίς νά γυρέψω τίποτε άπό σάς, μά δέν τήν έχω πιά.

— Γιατί δέν τήν έχεις; Τι τήν έκανες; ρώτησαν μαζί ο Ριχάρδος κι' ή Άνναμπέλλα.

(Άκολουθεί)

KIMON ALKIDHS

ΔΥΟ ΜΙΚΡΟΙ ΚΑΝΟΥΝ ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ

'Αστεία ιστορία σέ 6 εικόνες χωρίς λόγια.

